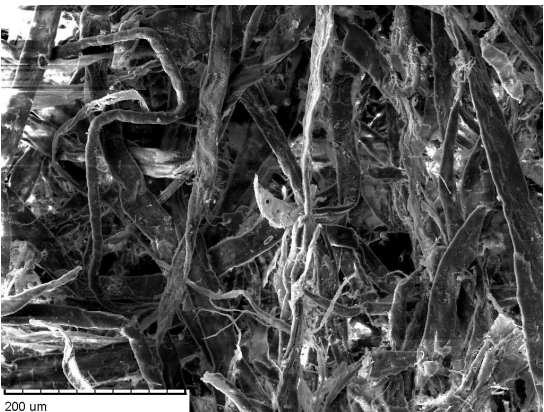

esošiem mikroorganismiem, ko var novērot agrāk pētītās no linu šķiedras izgatavotās inkunābulas lapu starpšķiedrutelpā. Iespējams, materiāla masas krāsošanai tika izmantotas vielas ar antibakteriālu iedarbību. Šādu virsmas tekstūru iegūst izlejot un nopresējot krāsoto kartona masu speciāli izveidotā presformā. Izskatās, ka gaišākās krāsas tekstūras virspusē tika uznestas atsevišķi.

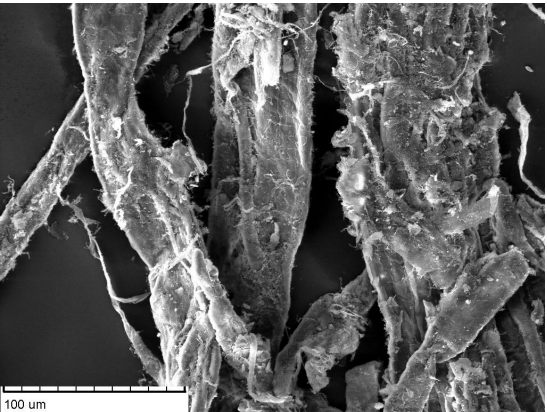
Iegūtās zināšanas par īpatnējo albuma vāku palīdzēs saglabāt šo kultūrvēsturisko vērtību piemērotos glabāšanas apstākļos un atvieglos restauratora darbu, kad tas būs nepieciešams.

Albuma mugurpuse slīpā apgaismojumā

500x palielinājumā ir redzamas dažādas izcelsmes šķiedras. Centrā redzamā „pāks” ar diviem caurumiņiem ir tipiska skujkoku šķiedra.

1000x palielinājumā redzams, ka šķiedras ir stipri bojātas.

Rudīte Kalniņa

Gatavojamies! Restaurējam! Domājam!

2012.gada oktobra mēnesī paredzēta LRB izstāde Mencendorfa namā Glezniecība, koks, polihromija.

Atbildīgie:

Dita Murziņa 26334040;
Liene Opmane; Zita Sokolova

Jaunie LRB biedri:

Gints Ajausks
Līga Andruce
Ieva Jekševica
Juris Grodņa
Sarmīte Knostenberga
Jeļena Koļesņikova
Eduards Krilovs
Laura Lūse
Vadims Ļebedjancevs
Ieva Poriete
Elīna Reķēna
Ilona Teplouhova
Vladislavs Tjurins
Jānis Tolpežņikovs
Baiba Uburģe
Meldra Usenko
Sintija Veinberga

Latvijas Restauratoru biedrības avīze Nr.53

ISSN 1691-0966

Iznāk kopš 1997. gada novembra.

Adrese:

Vecpilsētas iela 7, Rīga LV 1050,
tālr. 67213273

Iznāk 4 reizes gadā

Redaktore **D. Murziņa**

e-pasts: dita.mp@apollo.lv

Korektore **A. Brīvniece**

Redaktora biedre **L. Opmane**

Restauratoru biedrības avīze

2012. gada maijs

Nr. 53

Latvijas Restauratoru biedrības valdes darba ikdiena.

Kādā no LRB valdes sēdēm izkristalizējās doma izmantot mūsu avīzi, lai pastāstītu par valdes darbu - risināmo jautājumu loku, personālīgām u.c.

2012.gada kopsapulcē valdē tika ievēlēti deviņi restauratori: Sarmīte Gaismiņa, Māris Jēkabsons, Dita Murziņa, Liene Opmane, Velga Opule, Juris Pavlovs, Zita Sokolova, Inta Rudzīte, Aija Brīvniece; par LRB priekšsēdētāju ievēlēja Daci Čolderi. Valdē ir pārstāvētas dažādas restaurācijas specialitātes un dažādas institūcijas- gan muzeji, gan arhīvi, gan mācību iestādes, gan būvfirma.

LRB valde strādā ne pirmo gadu, tāpēc tā saglabā zināmu kārtību un tradīcijas savā darbā:

- Valde sanāk kopā katru otrdienu (izņemot informatīvās otrdienas) plkst.17.00 Latvijas Nacionālā arhīva telpās Šķūņu ielā 11, Vecrīgā;
- Valdes sēdes vada LRB priekšsēdētāja Dace Čoldere;
- Sēdes protokolē Zita Sokolova;
- Sēdes norisi (telpas, tēja u.c.) nodrošina Inta Rudzīte;
- Apspriežamo, pārrunājamo un izlemjamo jautājumu loks ir visdažādākais, bet, protams, saistīts ar LRB profesionālajām un sabiedriskajām aktivitātēm.

Patlaban dienas kārtībā ir vairāki, varētu teikt, lieli projekti, ar kuriem valde strādā:

- Vissvarīgākais un nopietnākais projekts- 2014.gada 10., jubilejas, Baltijas valstu restauratoru triennāle

Rīgā, kurai mēs būsim organizatori un saimnieki – konferences un izstādes nosaukumi, telpu organizēšana, apjoma un finansu ieguves apzināšana utt.;

- Nozīmīgs ir jautājums par restauratoru mūžizglītību un atestāciju (par to diskutējam arī kopsapulcē): saskaņā ar Augstskolu likuma 59² pantu ”Studijas ārpus studiju programmām” ir izdoti Ministru kabineta noteikumi Nr.36 „Iepriekšējā izglītībā vai profesionālā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi” (skat. www.likumi.lv); tika izveidota darba grupa (Sarmīte Gaismiņa, Liene Opmane, Dace Čoldere, Inta Rudzīte, Mārcis Dzenis (Tehniskā universitāte), Āris Straustiņš (Celtniecības koledža kā grupas vadītājs) kas šo noteikumu kontekstā izstrādā programmu kā papildināt zināšanas Rīgas Celtniecības koledžas Restaurācijas nodaļā un pie koledžas izveidot „iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas komisiju”- restauratoriem praktiķiem nozīmīga ir vārdu kopa - „profesionālā pieredze”, kas šajos noteikumos ir ietverts.

Jācer, ka darba grupai izdosies izstrādāt programmu kursu zināšanu papildināšanai un Celtniecības koledžai izveidot komisiju, lai restauratoru atestācijas jautājums beidzot atbilstu Latvijas likumdošanai.

Šobrīd paliek spēkā līdzšinējā restauratoru atestācija pie Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas.

- Turpinās darbs ar LRB mājas lapas

izveidošanu, kur darbojas Liene Opmane un Juris Pavlovs;

- 2012.gadā restaurācijas pieredzes brauciens tiek plānots uz Poliju: ar šo projektu strādā Aija Brīvniece, Dace Čoldere, Dita Murziņa, Sarmīte Gaismiņa un tas ietver maršruta precizēšanu, vienošanos ar Polijas kolēģiem, finanšu jautājumu risināšanu, sadarbību ar tūrisma firmu u.c.

- Protams, ir virkne t.s. ikdienas darba jautājumu, piemēram, restauratoru avīzes izdošana, ikmēnešai informatīvo dienu organizēšana, LRB dzimšanas dienas ballīte vai gadskārtējā izstāde Mencendorfa namā.

- Reizēm „uzpeld” arī kāda aktuāla tēma, piemēram, memoriālo priekšmetu restaurācija, kā saglabāt krēsla vai galda „memoriālo momentu”, vai Doma baznīcas jumta restaurācijas koncepcija.

Tāda, lūk, ir LRB valdes locekļu darba ikdiena: diezgan spraiga un piesātināta. Ņemot vērā, ka katram ir „maizes darbs” kā jebkuram biedrības biedram, esam priecīgi par ne valdes locekļa veikumu, par katru rakstu avīzei, par idejām un priekšlikumiem un darbošanos kopā lietas labā.

LRB valdes vārdā Inta Rudzīte

Turpinājums sekos...

Par LRB kopsapulci.

Š.g. 27. Janvārī Kara muzeja telpās notika ikgadējā Latvijas restauratoru biedrības kopsapulce.

Vispirms priekšsēdētāja Dace Čoldere atskatījās par biedrības darbību 2011.g. Svarīgākais gada notikums – 9. Baltijas valstu restauratoru triennāle Viļņā, kur tika nolasīti 7 referāti

un sagatavoti 21 stenda referāts (noformēt un izgatavot palīdzēja firma Re & Re). Tradicionālā LRB izstāde Mencendorfa namā bija veltīta lietišķās mākslas restaurācijai. Katru trešo otrdienu turpinājās semināri, kuros aplūkotas dažādas ar restaurāciju saistītas tēmas un norises. 2011.g. notikuši 8 šādi semināri. Septembrī

tika organizēts pieredzes apmaiņas brauciens uz Čehiju, bet ikgadējā biedrības rīkotā ekskursija pa Latviju – uz Brīvdabas muzeja filiāli Vēveriem un Cēsu jauno pili. 2011.g. sagaidīts biedrības avīzes 50.numurs, kura iznākšana tika atzīmēta ar īpašu pasākumu. LRB dzimšanas dienā, kuru svinēja Etnogrāfiskajā

Brīvdabas muzejā, Ritai Plaudei, Indrai Tuņai un Vilnim Līdakam pasniedza biedrības Goda balvu. Gads noslēdzās ar Ziemassvētku svinēšanu Švarcmuižā, diemžēl pēdējo reizi šajās viesmīlīgajās telpās. Par valdes darbību – tā sanākusi regulāri un bez ikdienišķākām lietām ir risināti arī apjomīgi organizatoriski pasākumi.

Runājot par nākotnes plāniem – ir uzsākts darbs pie biedrības mājas lapas izveides un līdz atvaļinājumu laikam tai vajadzētu būt gatavai lietošanai. Glezniecības, polihromā koka restauratoriem jāgatavojas izstādei Mencendorfa namā, oktobra mēnesī. Runājot par iespējamo pieredzes apmaiņas braucienu, tas paredzēts uz Poliju, Krakovu. Jautājums vēl ir atklāts, tādēļ jāseko līdzi informācijai. Ļoti smaga diskusija izvērtēšanas komisijas leģitimitāti un par sertifikātu būtību un nepieciešamību. Ir jāmeklē ceļi un iespējas, lai restauratora profesija tiktu iekļauta sertificēto profesiju sarakstā.

Vēl, sapulces gaitā, Inita Smila nolasīja revīzijas komisijas ziņojumu par finansiālo darbību.

„Zirgu pasta” jaunās pārvērtības.

Jau kopš pagājušā gada jūnija dažādu profesiju speciālistu pamatīga rostība vērojama Rīgā Dzirnavu ielā 46. Šeit tiek rekonstruēta Latvijas Kultūras akadēmijas Teātra un audiovizuālās mākslas katedras Teātra studiju bāzes ēka „Zirgu pasta”. Rekonstruējamā ēka atrodas Rīgas pilsētas vēsturiskais centrs (Nr.7442) un Rīgas vēsturiskais centrs (UNESCO Nr.852) teritorijā un ir kultūrvēsturiski vērtīga ēka. Tā ir vērtīgs koka arhitektūras paraugs ar historisma periodam raksturīgām proporcijām, formām un bagātīgu dekoratīvo detaļu pielietojumu galvenās fasādes apdarē. Ēka celta 1875. gadā pēc G.R.Vinklera projekta kā divu stāvu dzīvojamā ēka. Fasādes risinājums nedaudz asimetrisks ar akcentu uz kreiso pusi. Vēsturiski ēkai bijis interesants plānojuma risinājums. Katrā stāvā izveidots viens liels dzīvoklis ar katram atsevišķu ieeju no Dzirnavu ielas, uz pagalma pusi

Pēc īsām debatēm tika izvirzīti kandidāti biedrības priekšsēdētāja amatam, valdei un revīzijas komisijai un notika vēlēšanas.

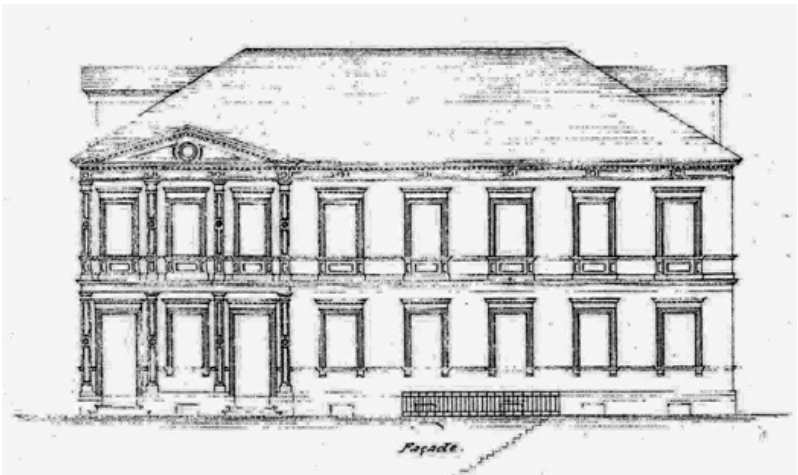
Valdē ievēlētas (-ti) – Sarmīte Gaismiņa, Inta Rudīte, Liene Opmane, Zīta Sokolova, Juris Pavlovs, Māris Jēkabsons, Dita Murziņa, Velga Opule un Aija Brīvniece.

Revīzijas komisijā ievēlēta Inita Smila.

Par Latvijas restauratoru biedrības priekšsēdētāju ievēlēta Dace Čoldere (vēl bija izvirzītas cienījamās kandidatūras – Inta Rudzīte, Ināra Heinrihsone un Dita Murziņa).

Kopsapulces noslēgumā sveica jubilārus, kuri 2011.g. svinēja apaļas jubilejas.

Zīta Sokolova

Fragments no arhitekta G.R.Vinklera projekta 1874. gads

arī divas atsevišķas ieejas. Dzīvojamā telpas, kas izvietotas gar Dzirnavu ielu, bija gaišas un plašas, bet dažādās palīgtelpas vērstas uz pagalma pusi. 1912. gadā pēc A.Šmēlinga projekta tiek izveidota divstāvu mūra piebūve, katrā stāvā ar vienu lielu telpu. Ar šo piebūvi Dzirnavu ielas pusē ēka

ēkas fasāžu atjaunošanu vēsturiskajā izskatā, logu, durvju restaurāciju, koka kāpņu, krāšņu un griestu rozešu atjaunošanu. Šobrīd rekonstrukcijas darbi jau pamazām tuvojas noslēgumam. Piedāvāju nelielu ieskatu jau paveiktajos un vēl veicamajos darbos. Gandrīz pilnībā pabeigta fasādes atjaunošana. Darbu sākuma stadijā

Dzirnavu ielas fasāde uzsākot rekonstrukcijas darbus. 2011. gads.

zem fasādes apšuvuma, kurš datējams ap 20gs. 70-tajiem gadiem atklājās ēkas oriģinālais spundētu egles koka dēļu (38 x 180mm) apšuvums. Tika pieņemts lēmums saudzīgi demontēt tos un izmantot atkārtoti. Ar šiem vēsturiskajiem dēļiem pietika, lai noklātu visu Dzirnavu ielas un daļu no iebrauktuves daļas fasādēm, pārējās koka fasādes daļas tika noklātas ar šāda tipa jauniem dēļiem. Dekoratīvie koka elementi ir atjaunoti, stipri bojātie nomainīti ar analogām jaunām detaļām. Vēsturiskās ārējās logu vērtnes restaurētas, atjaunota arī logu furnitūra - aizvērtņi, krampīši, eņģes. No iekšpuses logi papildināti ar jaunām

pieskaņotām stikla pakešu un koka vērtņēm. Tādā veidā netiek mainīts ēkas kopējais vēsturiskais vizuālais tēls, bet ietek paaugstināta siluma un skaņas izolācijas noturība. Atjaunotas 17 vēsturiskās durvis, kuras bija saglabājušās kopš 19. gs.. 3 dekoratīvās griestu rozetes, kuras veidotas „papjēmašē” tehnikā, gaida telpu remonta beigu fāzi, lai varētu atgriezties savās vietās. Šobrīd interesantākais darbu process noris ar 3 glazētu podiņu krāšņu atjaunošanu. Projekts paredz šīs krāsnis turpmāk neizmantojot telpu apsildei, bet eksponēt tās kā vēsturiskā interjera elementus. „Zirgu pasta” ēka tiek rekonstruēta ar ERAF, Latvijas Kultūras akadēmijas un valsts budžeta atbalstu. Rekonstrukcijas projektu izstrādāja SIA „Arhitektu birojs Krasts” Rekonstrukcijas darbus veic SIA „RE&RE”

Juris Pavlovs

Kāda iesējuma vēsture.

Gatavojoties Apvienotam pasaules latviešu zinātnieku 3.kongresam un Letonikas 4.kongresam Latvijas Universitātes Akadēmiskajā bibliotēkā (LU AB) tika veidota un lielu interesi izraisīja izstāde „...ar ķēdi, slēdžiem un apkalumiem... piecu gadsimtu (15.-19.gs.) vēsturiskie iesējumi no Bibliotheca Rigensis kolekcijas”. Izstāde bija apskatāma vairāk kā 2 mēnešus - no 26.10.2011 līdz 06.01.2012. Unikālā iespēja redzēt ne tikai īstus Rīgas meistaru iesējumus, bet arī citu iesējēju darbus, piesaistīja ne tikai Latvijas sabiedrības uzmanību, bet ieinteresēja arī ārzemju kolēģus. Vērtīgo eksponātu drošības jautājumam izdevās rast veiksmīgu risinājumu. Eksponātus modri uzraudzīja un sargāja LU algots apsargs. Izstādi sagatavoja un veidoja LU AB Rokrakstu un reto grāmatu nodaļas speciāliste Aija Taimiņa. Konspektīvs izstādes eksponātu apraksts un plašs fotogrāfiju klāsts ir apskatāms žurnāla Iespiedgrafika nr.1 (55), 2012 pielikumā „Liber catenatus, cum fibulis et clausuris – Latvijas lepnums”.

Izstādes sagatavošanas procesa laikā uzmanību piesaistīja melni pelēks, it kā ar brūnpuču ādu apvilktis iesējums. Interesanta iesējuma ir fotogrāfiju albums Latvijas bēgļu atgriešanās (inv. nr.38372), veidots ap 1922.gadu. Sējums intriģēja ar precīzo, it kā ādas zīmējumu, mīksto virsmu, kas taustot atgādināja audumu. Nespējot noteikt iesējuma materiālu, palīdzību lūdzām

Koksnes ķīmijas institūta vadošai speciālistei **Dr. Ļubovai Beļkovai**. Skenējot elektronu mikroskopijā parādīja, ka materiāls ir veidots no lupatām un skuju koku koksnes šķiedru maisījuma. Šķiedras ir stipri deformētas, izlocītas, sapresētas, izplūkušas. Interesanti, ka nav redzamas mikroorganismu „mītnes” ar snaudošā stāvoklī

Albuma vāks